

ARTIKKELI

Kotitaloustuotannon pitkä marssi tilastoihin

Johanna Varjonen, Kristiina Aalto

Vox consumptoris – Kuluttajan ääni

Kuluttajatutkimuskeskuksen vuosikirja 2005

Toimituskunta: Johanna Leskinen, Hannele Hallman,
Merja Isoniemi, Liisa Perälä, Taina Pohjoisaho,
Erja Pylvänäinen

Kansi/taitto: Taina Pohjoisaho

Valokuvat: Petteri Repo

Julkaisija:

KULUTTAJATUTKIMUSKESKUS

PL 5 (Kaikukatu 3)

00531 HELSINKI

Puh. (09) 77 261

Faksi (09) 7726 7715

www.kuluttajatutkimuskeskus.fi

ISBN 951-698-129-1

Savion Kirjapaino Oy, Kerava, 2005

LUKIJALLE

Käsillä oleva *Vox consumptoris* – Kuluttajan ääni, Kuluttajatutkimuskeskuksen vuosikirja 2005 sisältää läpileikkauksen ajankohtaisesta tutkimuksesta. Tutkimuksen ja koko laitoksen toiminnan johtotähtenä on kuluttajien hyvinvoinnin edistäminen tuottamalla ja välittämällä hyvinvoinnin edellytyksiä ja esteitä koskevaa tutkimustietoa yhteiskunnalliseen keskusteluun ja päätöksentekoon. Tutkimus palvelee kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan ohella useiden hallinnonalojen, virastojen, oppilaitosten, tiedotusvälineiden, yritysten ja kuluttajien tiedon tarpeita.

Kirjan artikkelit ilmentävät tutkimuksen keskeisiä periaatteita, monialaisuutta, monitieteisyyttä ja kuluttaja/käyttäjälähtöisyyttä. Artikkeleissa tarkastellaan kuluttajia ja kotitalouksia toimijoina talous- ja yhteiskuntaelämän keskeisillä areenoilla, hyvinvointia edistävien palvelujen tuottajina omassa taloudessa, julkisten palvelujen käyttäjinä sekä kasvavien, kansainvälistyvien markkinapalvelujen käyttäjinä. Tuottaessaan ja käyttäessään palveluja kuluttajat myös kehittävät palveluja ja myötävaikuttavat palvelurakenteiden ja markkinoiden muutokseen. Kuluttajat ovat myös oman arkensa innovaattoreita, arkitiedon ja tutkimustiedon yhdistäjiä sekä keksimisen mestareita.

Artikkeleista ilmenee monialaisten tutkimuskysymysten haltuun otto ja ratkaisumahdollisuudet talous- ja yhteiskuntatieteellisten lähestymistapojen ja tutkimusmenetelmien avulla. Kvantitatiivisten kulutus-, ajankäyttö-, hinta- ym. tilastoaineistojen sekä kansainvälisten vertailevien tutkimusaineistojen avulla seurataan ja ennakoidaan kulutusmuutoksia, kotitalouksien toimintatapojen muutoksia sekä markkinarakenteiden muutoksia. Oman kuluttajapaneelin avulla kerätyt laadulliset tutkimusaineistot ovat tehneet Kuluttajatutkimuskeskuksesta laadullisen kuluttajatutkimuksen ja ryhmäkeskustelumenetelmän edellä kävijän. *Vox consumptoris* – Kuluttajan ääni, tulee menetelmällisesti aidoimmin esiin juuri kvalitatiivisen tutkimuksen välityksellä. Siksi viimeinen sana onkin annettu kirjassa kuluttajille.

Kuluttajatutkimuksen nykyinen näkyvyys ja vaikuttavuus ovat pitkäjänteisen kehittämisen tulosta. Johtaja, professori Eila Kilpiö on luotsannut Kuluttajatutkimuskeskusta sen perustamisesta 1.6.1990 lähtien. Omistamme vuosikirjan Eila Kilpiölle hänen 60-vuotispäivänään.

Vaikka kaikkien henkilöiden nimet eivät näy artikkeleissa tai toimitustyössä, tutkimuskeskuksen jokainen työntekijä on edistänyt vuosien mittaan kirjan syntymistä omassa asiantuntijatehtävässään tutkimuksessa, tietopalvelussa, tietohallinnossa tai yleishallinnossa. Suurimman työn on tehnyt kuitenkin Eila Kilpiö itse.

Helsingissä syyskuussa 2005
Toimituskunta